

STAVBINSKI DELAVEC

Uredništvo in upravnništvo:
Trst, ul. Madonnina št. 15.
Telefon št. 1570

Glasilo zveze zidarjev in sorodnih strok v Avstriji.

Izhaja v Trstu vsak drugi četrtek.

Posamezna številka 8 vin.

Naročnina za nečlane:
za celo leto K. 2,60
za 6 mesecev 1,50
Inozemstvo več poština.

Stavke, izpori in gibanja.

Avstrija:
Češko: EGER. (Obrambna stavka vseh stavbinskih delavcev).
Štajersko: GRADEC in vse Spodnje in Zgornje Štajersko.
Ogrsko:
Vexprém.
Nemčija:
Blomberg, Bordesholm, Hermannsburg, Neugersdorf i. S., Nordenham, St. Margarethen.
Tovariši! Ne iskajte delo v teh krajih!

Okraj	1909.	1910.	1911.
Reichenberg	1518	1519	1917
Solnograd	430	647	910
Trst	245	1114	3187
Dunaj	4388	5162	7474
Skupaj	21512	23023	28471

Do leta 1909. je bilo opaziti povsod, izvemši v dveh galiških okrajih, splošno napredovanje. Zlasti je zanimivo zasledovati gibanje članov po posameznih okrajih, ker to nam kaže, da so samo tam naše organizacije nazadovale, kjer so separatisti s svojo nezmislno, desorganizatorično taktiko najhujše razsajali. Medtem ko so nemški, laški in drugi okraji v teh letih napredovali, so češke zidarske organizacije povsod nazadovale. Vzrok temu je bilo gotovo omalovaževanje, od strani separatistov, moči in koristi skupne organizacije, potom katere samo je mogoče, da si delavci poboljšajo svoje razmere.

V zadnjih dveh letih se je razdelilo prispevatelje po narodnosti in sicer se je vpeljalo ta novi red po želji čeških članov. V pošteve prihajajo člani 6 narodov, ki so prispevali s sledečimi svotami:

Leto	Nemci	Čehi	Poljaki	Italijani	Slovenci	Rusini
1900.	12.209	7352	731	851	526	129
1911.	16.967	6736	626	2374	1439	124

Narastli so prispevki Nemcev za 4759 K, Italijanov za 1423 in Slovencev za 913; znižali so se prispevki Poljakov za 105 in Rusinov za 105.

Izveleček prispevkov članov, določenih po okrajih, v zadnjih letih je sledeči:

Okraj	1910.	1911.
Bodenbach	37	33
Brno	36	23
Gradec	34	36
Inomost	36	30
Karlovi Vari	31	26
Krakov	28	29
Lvov	28	40
Moravska Ostrava	31	26
Olomuc	43	36
Pardubice	51	36
Plzyn	23	22
Reichenberg	44	38
Solnograd	34	25
Trst	—	20
Dunaj	38	33

Če primerjamo gibanje članov z prispevkami, vidimo da so nekateri okraji, kljub temu da so imeli veliko število članov, k zvezi manj prispevali nego drugi okraji; vzrok temu pa je iskati v lokalnih razmerah posameznih organizacij. V splošnem pa, ako vpoštevamo, da je zveza imela v pretečenem letu 24.614 redno plačujočih prispevateljev, smemo biti v vspehom prav zadovoljni. Veliko število izdanih prispevalnih mark nam kaže, da naša organizacija povsod gmotno in številno napreduje.

Situacija zidarske zveze v Avstriji je torej zelo ugodna. Bližajoče se kritično leto 1913. in sedanja ugodna delovna konjunktura v stavbinski obrti so pa faktorji, ki bodo močno vplivali na nadaljni naraščaj članov, na razširjenje in okrepčanje zidarskih organizacij. Če bo vsaki naš t. v. varš izvršil vedno svojo dolžnost in če bomo vsi ob vsaki priliki na svojem mestu, tedaj smemo pričakovati, da bo naš trudapolni boj končal z najpopolnejšim vspehom.

SLOVENSKI ZIDARJI, POZOR!

Tržaški zidarji so sklenili na zadnjem shodu, da se obvesti vse zunanje zidarje, da naj ne iščejo dela v Trstu, ako niso šest mesecev organizirani. Vsi tisti torej, ki niso najmanj šest mesecev organizirani, naj ne iščejo dela v Trstu, ker ga ne dobijo!

Splošni položaj strokovnih organizacij v Avstriji.

Osrednja komisija vseh strokovnih organizacij v Avstriji je te dni podala poročilo o splošnem položaju vseh strokovnih organizacij v Avstriji do konca leta 1911. Razveseljivo skozinskoz je to poročilo, ker kaže, da so se izjavili vsi poskusi čeških separatistov da oslabijo moč centraliziranih organizacij. Ne razsajanje separatistov in ne slaba industrijska konjunktura prejšnjih let ni moglo zadržati vsesplošni razvoj in konsolidiranje naših centraliziranih organizacij.

Medtem ko se je v letu 1910. vsled separatističnega gibanja zgubilo mnogo članov, to leto pa je silno narastlo število članov. Če se tudi vpošteva od druge strani 8400 zgubljenih članov, se ima še vedno en splošni prirastek za 18.000 novih članov.

Definitivni izstop čeških separatistov iz centraliziranih organizacij je vplival na centralna vodstva naših organizacij v tolikem, da so te sklenile postopati povsod z bolj odločno in vspešno taktiko, zakaj kar je najbolj značilno pri vsem tem, je konstatiranje, da so naše organizacije močno napredovale ravno tam, kjer so separatisti najintenzivnejše agitirali. Na Moravskem, Šlezkem in na Dunaju zlasti, kjer so bili separatisti osredotočili vse svoje moči, so naše organizacije v zadnjem času napravile pomemben korak naprej. Na Dunaju samem imajo centralizirane organizacije 150 tisoč članov.

In ravno tako se godi na Češkem in Moravskem. Od separatistov za trenotek zaslepljeni delavci uvidevajo zdaj, da je njihovo pravo mesto edino le v naši mednarodni organizaciji.

Ob koncu leta 1911. so centralne federacije imele 420 tisoč članov. V prejšnjih dveh letih je separatizem ugrabil centralnim organizacijam 80 tisoč članov, od katerih je le 50 tisoč stopilo v separatistične organizacije, ostalih 30 tisoč je postalo indiferentno za vzako strokovno in socialistično delovanje. Zdaj pa se opaža povsod veselo napredovanje. Gotovi smo, da se bo v teku tega leta še bolj in globokejše konstatiralo mogočni razvoj in narastek delavske internacionale.

Splošno imetje vseh federacijah znaša skupaj 12 milijonov kron. To je sicer ogromna svota, toda ista se mora še podvojiti, ako hočemo z gotovostjo in vspehom se bojevati proti mednarodni internacionali mogočnega kapitalizma.

Zakaj sem socialist?

Sem socialist, ker se zavedam svojega razrednega proletarskega stališča. Sem socialist, ker imam v sebi egoistiško prirodno željo: poboljšati si svoje stališče. Sem socialist, ker vidim, da moram svojo izobrazbo prodati kot blago, samo da morem z rodbino živeti. Sem pa eden izmed malega števila izobraženih proletarcev, ki imajo pri prodajanju svoje izobrazbe to srečo, da niso sami s seboj v nasprotju, ki morejo govoriti in pisati kakor mislijo, ki se — kakor rečeno — ne potrebujejo duševno prostituirati.

Sem socialist, ker zadržuje moja gospodarska odvisnost v kapitalistični družbi popolni razvoj moje osebnosti; ker prepušča moje najlepše talente giniti; ker mi brani vršiti to, kar bi vršiti mogel, k čemur se čutim v notranji svoji poklicanosti; ker sem pod tem tlakom često nesrečen, kajti vem, da more meni, p. tarcu, ki nima nič drugega kot delovno edino socialistična družba dati k moji sretno gospodarsko neodvisnost.

Gibanje zidarjev preteklih desetih let.

Opazovati razvoj in boj naše Zveze v teku zadnjih desetih letih ter primerjati današnji položaj zidarskih organizacij s situacijo zidarskega gibanja pred desetimi leti, je zanimivo in nadvse podučljivo. Močna je bila fluktuacija članov v prvih letih delovanja naše Zveze, medtem ko se opaža proti koncu zadnjih desetletij veliko gmotno konsolidiranje organizacije in silni naraščaj članov. Število plačujočih članov in naraščanje istih je bilo v teku zadnjih desetih letih — od začetka leta 1902. do konca 1911. — sledeče:

Leto	Članov	Naraščaj
1902.	2.870	3.542
1903.	4.205	6.362
1904.	14.771	21.444
1905.	26.661	28.728
1906.	87.726	27.118
1907.	35.368	22.055
1908.	31.259	13.866
1909.	21.512	12.881
1910.	23.023	14.867
1911.	28.471	21.614

Te številke nam jasno dokazujejo ves razvoj in položaj naše Zveze. V prvih letih je bila situacija zares težavna; imeli smo pa potem silni, nenaravni naraščaj, kateremu je sledila neizogibna fluktuacija. V zadnjih dveh letih je opaziti, če tudi počasen, vendar gotov in močni napredek. Gori navedene številke nas morajo pa tudi prepričati, da tudi naša organizacija je občutila prav močne posledice onega zla, ki vedno ovira vsako resno, gotovo in naravno napredovanje vseh organizacij, namreč ona večna fluktuacija članov, kateri se bo moralo, s primerno taktiko in sredstvi, priti na vsak način v okom. Do leta 1905. je imela Zveza večje število članov nego ob koncu pretečenega leta; toda z neustrašljivim, vstrajnim delovanjem nam bo mogoče, kakor vse kaže, v teku prihodnjih etih priti zopet do tega in morda še večjega tevila članov. Sveda pri vsem naraščanju, padanju in zopetnem naraščanju članov prihajajo v poštev ne le gori navedeni razlogi, ampak tudi razne druge okolščine, kakor n. pr. slaba delovna konjunktura, brezposelnost, velike stavke itd.

Navesti hočemo še gibanje članov v posameznih agitacijskih okrajih v zadnjih treh letih in sicer od začetka leta 1909. do konca 1911.:

Okraj	1909.	1910.	1911.
Bodenbach	3153	3382	3710
Brno	123	346	512
Gradec	1367	1798	1789
Inomost	428	439	890
Karlovi Vari	1635	1862	2886
Krakov	442	411	412
Lvov	653	565	421
Moravska Ostrava	1081	945	514
Olomuc	204	309	382
Pardubice	466	263	200
Plzyn	2051	2084	1762
Praga	2828	2077	1499

Sem socialist, ker vem, da se godi ogromni večini ljudstva prav tako kakor meni in ker ta zavest tvori čut lastne mi nezadovoljnosti še tesnejšim. Videti hočem svoje sobrate veseliti se v zavedanju duševne svobode, potem se bom mogel še sam veseliti. Sem sebičnež, nič drugega.

Sem socialist, ker mi današnja družba za nobenih okolnosti ne more dati poročstva za dostojno človeško življenje. Sem socialist, ker ne vem, kakšni usodi korakam nasproti, če zbolim, če postanem nezmožen za delo, nezmožen za konkurenco na delavnem trgu. Sem socialist, ker vem, da se imam zahvaliti le slučajnemu ugodnemu zapletku okolščin za moj današnji položaj, ki me varuje bede in gmotnih nedostatkov, in da, če izgubim to službo, morem zopet okusiti proletarsko bedo v njenem najbolj kričečem temelju.

Sem socialist, ker mi pripravlja skrb za lastno bodočnost marsikatero nemirno uro, mnogo vznemirjenja nočnega miru. Sem socialist, ker mi tako zapovedujejo moji gmotni zajmi. Sem socialist, ker vem, da se muči velika večina mojih sobratov, če tudi ne s temi samimi skrbmi sedanosti in prihodnosti kakor jaz, pa še z mnogo večjimi in hujšimi.

Sem socialist, ker misli na te skrbi mojih sobratov še večajo moje lastne skrbi, ker me vznemirjajo v uživanju sedanosti, pri jedi, pijači, v spanju, pri družabnih zabavah in veseljih. Sem socialist, ker mi prečesto, kadar se posadam k mizi, misli na one milijone sobratov, ki nimajo ničesar jesti, ali ki nimajo nič poštenega dejati v usta, odvezemajo veselje do jedi in mi ne dovolijo jesti s pravim povžitkom.

Sem socialist, ker mi često, ko zvečer ležem v mehko posteljo, podi spanje misel, da je brezštevila ljudskih bitij, mojih bratov in sester, ki nimajo kam glavo položiti, ki vedno prosijo za delo, kruh in prenočišče; prečesto morajo bloditi, preganjani od naščuvanih psov, v raztrganih capah, v burji, dežju in snegu, od hiše k hiši, od tovarne k tovarni, od mesta k mestu, iz ene dežele v drugo... Ta misel na te nesrečue sobrate vznemirja moje življenje in moj mir.

Sem socialist, ker ljubim svojo ženo in otroke, kajti ne vem, kakšna usoda jih čaka v tej kapitalistični družbi, ko me ne bo več, ali ko bom brez posla vsled dolge bolezni ali česa drugega.

Sem socialist, ker vem, da je na milijone soprogov in očetov v prav takih skrbih o usodi svojih dragih kakor sem jaz, in ker prav zato postaja ta teža, ki leži na meni, še težja. Sem socialist, ker vidim, da nima prava zasluga v današnji družbi vspeha, ampak le zaničevalno štreberstvo; da nosijo zvonec v umetnosti, vedi, slovstvu in šolstvu prav često prazne glave, neznanice; da so prodajni politiki v mastnih in izbornih službah, medtem ko so ljudje mnogo-obetajočih talentov, ki morejo v svoji stroki izvršiti mnogo dobrega, odganjani, zatlačevani in morajo ohromiti ali pa v bedi poginiti.

Sem socialist, ker vidim, da prihajajo v gospodarskem in družabnem življenju često največji bedaki, najbrezvestnejši lumpi, najkrutejši izkoriščevalci k velikemu premoženju in k največjim družabnim dostojanstvom, med tem ko je mož plemenitega srca, razumni in značajni mož, ki se ne da zvabiti v laž, k goljufiji in zločinu, skoro vedno izdan bedi in potem tega družabnemu zaničevanju.

Sem socialist, ker vidim, kako korumpira kapitalizem čim dalje bolj s svojim naraščajočim razvojem vse javno življenje, umetnost, vedo, pravnštvo, politiko, knjižno in novinarsko literaturo — in postaja na ta način iz vretena kulture, katerim je nekdan bil, njena zavora.

Sem socialist, ker sem pozorno študiral socialno vprašanje, pa tako pridno, kakor sem le mogel, in ker sem potom svojega učenja in premišljanja prišel do tega neomejenega prepričanja, da more gori navedena gmotna in duševna beda posameznikov in cele mase odstranjena biti le z odstranitvijo kapitalističnega proizvodnega sistema.

Sem socialist, ker nič drugega ne morem biti; ker bi bil z ozirom na proletarsko razredno mesto, na svoje skušenosti in svoje spoznanje sveta, na ničvredna kreiranja, ako bi se z vso silo kolikor je imam, ne trudil za razširitev svojega naziranja in s tem za gmotno in duševno blaginjo svojih sobratov.

V organizacije!

Anglija je prizorišče najsilnejšega razrednega boja med kapitalom in delom, kar jih pomni svetovna zgodovina. In ne da bi trenil z očmi, zasleduje ves svet kosanje stare oblasti z novo svet osvajajočo velesilo. Še nikoli, odkar rije po zemlji človeški rod, niso take ogromne množice delavskega ljudstva razodele svojo voljo, da si same postavijo postave dela. Ampak vznešenejše in veličastnejše od mogočne številke je dejstvo, da vlada v bojnih delavskih vrstah železna disciplina. Nekaj nad milijon premparjev je zapisanih v londonskem »Home office«, in od tega ogromnega števila tudi eden ne kazi stavke. Od 1. marca, ko so odložili premogari svoja kladiva, se ni na vsem Angleškem nakopalo niti za karat črnega diamanta.

Ta neskaljena enotnost in impozantna složenost delavskega nastopa izgleda kakor čudež in je kakor uganka. Ampak brez vse bistroumnosti je razrešljiva uganka in vsemu svetu očitna je nje skrivnost. Z dolgotrajnim in vztrajnim delom so angleške strokovne organizacije zdramile v delavstvu razredno zavest in ga moralno tako okrepele, da so iztrebljeni iz njegovih vrst uakoki, ki bi pljuvali v lastno skledo in ga motili na njegovem zmogljivem pohodu.

Sijajni uspeh angleških organizacij, ki je gotov že na začetku boja, katerega konec ni še znan, kaže cilj našemu organizatoričnemu delovanju. Nič manj važna od glasovnice, s katero si delavstvo osvaja državno oblast, ni delovna sila njegova, ki je vir družabnega življenja. Monopol delovne sile vstvarja organizacija. Od dne do dne ljutejše se zaganjajo kapitalistični mogočnjaki v Avstriji v delavsko organizacijo, da porušijo delavsko solidarnost, pod narodno trobojnico in pod cerkvenim banderom zbirajo žolto armado, ki naj jim pomaga ubijati delavski boj.

Proti tem kapitalističnim navalom je naloga delavstva, da učvrsti svoje organizacije; v vse delavstvo mora prodreti zavest, da le ničvreden značaj, moralno pokažena duša kdor krši dogovor svojih tovarišev in da je malopridnik, kdor uživa sadove delavske organizacije, ne da bi prinašal žrtve, ki jih terja za svoje. Tudi pri nas se mora uveljaviti, da je sramota za delavca, ki se ogibljuje organizacije, ki se zavzema za osebno življenje, ki se s svojim osebništvom oteza od svojih tovarišev, ki se pa nič ne pomisli na to, da iz sklede, ki so jo tovariši napolnili, vzame svojo porcijsko žličko.

Podvojeno vnenje strokovne organizacije, to naj zbudi v nas naša razredna zavest, da nas resni časi ne zalote nepripravljeni!

Naznanilo predstojništva zidarske zveze.

Mesečno blagajniško poročilo centralne zveze zidarjev. — Centrala je dobila v teku meseca februarja od raznih organizacij sledeče zneske: Bilin Kr. 27'80, Bovgo 46'50, Pocen 59'77, Brno 131'49, Brno (fasadorji) 145'—, Celje 8'40, Čkin 22'—, Grin 172, Hartmanica 67'55, Habenebe 12'—, Inomost 165'26, Kiebihal 25'90, Hlatan 4'40, Kolomea 54'12, Lindic 14'69, Marienbad 179'99, Meran 173'95, Mies 46'42, Mürrzuschlag 45'06, Plzu 132'46, Pula 500'—, Praga 19'75, Dubrovnik 4'80, Riva 28'60, Rovereto 31'86, Švaz 16'50, Scheulinde 110'77, Šmišhovo 39'56, Špital n. D. 8'74, Štahan 110'—, 11'—, Toplic 1111'19, 1'29, Trst 451'16, Tropol 120'30, Valdegrin 60'—, 2'40, Vasau 4'40, Veivert 71'62, Veseric 22'—, Dunaj (fasadorji) 1'92, XIII. 33'03, 54'28, XIV./I. 6'11, XVI. —'40, XVII. 17'36, 32'06, XX. 11'88, Belavoda 105'25, Velešin 7'80, Vergl 4'35, zveza delodajalcev v Gradcu (Arbeitergeberbund) 5'20, Tr. Höhne 5'20, K. Schmidt 5'20, Petermann 3'60.

Centrala se ima pošiljati denar le potom položnic. Tiste organizacije, ki si niso preskrbele še dovoljno število teh položnic, jih morajo pravčasno zahtevati pri centrali. Pošiljatelj mora biti na določenem kraju položnice natančno zabeležena.

Za izplačevanje posmrtnine se zahteva sledeče dokumente: 1) Člansko knjižico; 2) smrtno potrdilo od strani župnijskega urada, sodnijskega urada, bolnišnice ali pa bolniške blagajne; 3) naslov tistih, katerim se ima poslati posmrtninska podpora. Sproge članov si morajo poleg teh dokumentov preskrbeti še smrtni list. Dokumenti se po izplačani podpori vrnejo pošiljalcem.

One žene umrlih članov zidarske organizacije, ki so živele s svojim soprogom v prostem zakonu, si morajo preskrbeti potrdilo skupnega bivanja pri občinskem ali policijskem uradu.

Kolektivna pogodba v letu 1909.

Iz poročila, ki ga je te dni objavil c. k. delavsko-statistični urad o »Sklenjenih in obnovljenih delovnih in mezdnih pogodbah v letu 1909.«, je razvidno, da se je v tem letu sklenilo 570 pogodb, pri katerih je bilo prizadetih 127.016 delavcev. V prejšnjem letu je bilo sklenjenih 493 pogodb, pri katerih je bilo prizadetih 64.482 delavcev; torej 87 manj nego v letu 1909.

Sklenilo se je pogodbe pri sledečih strokah:

	Kraj. org.	Pogodb.	Obrti	Prizadetih delavcev
Klesarji in opekarji	33	22	296	5891
Kovinarji	20	87	1444	20.402
Lesne industrije	28	29	1191	10.974
Usnjarske industrije	5	30	49	1.647
Tekstilne industrije	3	39	82	6.864
Manifakturne industrije	43	23	1008	13.492
Papirne industrije	10	3	359	2.602
Kemične industrije	—	8	8	1.862
Stavbinska obrt	52	20	4327	50.286
Grafična obrt	11	8	311	4.284
Trgovina	—	4	4	91
Delovniška obrt	4	1	128	2.870
Strojniki in kurjači	—	4	4	91
Razni poklici	1	8	11	275

Novih sklenjenih pogodb je bilo 322, obnovljenih pa 248. Pri teh pogodbah je prizadetih 52 odstotkov malih obrti z manj kot 50 delavcev. Pri večjih obrti je treba omeniti v prvi vrsti Dunaj, kjer je bilo pri teh pogodbah prizadeto sledeče število delavcev: mizarjev 2200; kleparjev 1600; klesarjev 6000; štukatorjev 1000; zidarjev 8000; malobarjev 15.000; tesarjev 1800; inštalaterjev 1600; pleskarjev 1200; dekoraterjev 1700; litografov 2400 in transportnih delavcev 1700; v Pragi 1600 knjigovoznikov in 3200 zidarjev; v Brni 4200 zidarjev, in v Praznici 6000 tovarniških krojačev. 76 odstotkov pogodb je bilo sklenjenih glede skrajšanja oziroma reguliranja delavnega časa in sicer tako-le:

Delovni urnik	Pri pog.	Prizadetih delavcev
Do dnevnih ur 8½	11	4.829
« « 9	106	32.399
« « 9½	132	41.531
« « 10	130	22.047
« « 10½	12	1.080
« « 11	23	3.946
čez « 11	10	2.255

37 odstotkov teh delavcev dela približno 9½ ur na dan; 26 odstotkov okolo 9 ur in 14 odstotkov do 10 ur na dan. V kovinarski in strojevni obrti se dela približno 9 ur na dan; v lesni industriji do 9½ ur; v tekstilnih in sorodnih strokah do 10; v manifakturni industriji od 10 do 11 ur; v stavbinski obrti od 9 do 9½ ur na dan. Pogodbo z pod 9 dnevnih ur dela je sklenila v tem letu edino le organizacija grafičnih strok. Glede skrajšanja delovnega urnika se je sklenilo 253 pogodb.

96 odstotkov pogodb se je sklenilo z najboljšim vspehom delavcev, katerim so se znatno povisale mezde. Pri 216 pogodbah se je šlo za reguliranje minimalne plače in minimalnega urnika; pri 73 pogodbah za reguliranje akordnega dela in mezde; pri 58 pogodbah se je regulirala osebna mezda.

Glede povisjanja plače za izvanredne ure so bile sklenjene pogodbe delavcev stavbinske obrti, strojevne industrije, litografov, knjigovozcev in trgovske industrije. Delavci tekstilne in manifakturne industrije so sklenili pogodbe z znatnim povisjanjem mezd za akordna dela.

Pri 387 pogodbah se je šlo za reguliranje delavnega časa in so se delavci in delodajalci sporazumeli pri 349 slučajih glede izvanrednih ur, pri 220 slučajih glede nedeljskega dela, pri 193 slučajih glede ponočnega dela in pri 221 slučajih glede dela v medtedenskih praznikih.

114 pogodb določa ustanovitev nadzornih komisij, katere naloga naj bi bila tudi reguliranje delovnih in mezdnih razmer prizadetih strok. 270 pogodb pojasnjuje položaj zastopnikov (zaupnikov) delavske organizacije, ko imajo za izvršiti med svojimi tovariši naloge, ki jim nalaga organizacija. 326 pogodb pripozna 1. majnik za praznik. 94 pogodb se peča s strokovno izobrazbo vajencev, za kar so v prvi

(Nadaljevanje na 7. strani)

CENTRALNA ZVEZA ZIDARJEV v AVSTRIJI.

Blagajniško poročilo okrajnih organizacijah za leto 1911.

Tavča številka	Okraj	Novih izkaznic in duplikatov	Članarine	Dohodkov ¹⁾ Kr.	IZDATKI						V blagajni do 31. decembra 1911	
					Centrali ²⁾	Agitacija	Načelstvo	Izobrazba	Podpore	Razno		Skupaj
					Kron							
Okraj Bodenbach.												
1	Avsig	294	23874	16610.32	9205.08	4248.89	1059.45	185.50	198.63	56.63	14954.18	2343.63
2	Bilin	42	1496	826.85	588.33	96.53	73.85				758.71	100.72
3	Bodenbach	151	34026	19814.67	12906.40	5060.09	1351.70	152.87	281.36	85.73	19838.05	2714.39
4	Bernska-Leipa	4	614	309.—	225.53	66.37	37.08				328.95	18.10
5	Briks	48	661	316.—	229.—	58.10	25.—	13.—	45.—		370.10	59.60
6	Dauba	118	41.63	25.88	4.84	3.30		—80			34.82	34.94
7	Georgswalde	69	3074	1705.—	1134.40	196.58	140.96		35.—	51.15	1558.09	213.65
8	Gorkan	10	680	241.60	154.76	28.72	58.12				241.60	
9	Haida	3	533	288.76	203.87	29.96	38.09		22.—		293.92	175.45
10	Kaden	70	3183	1591.50	979.09	239.25	75.67	5.—	43.80	28.76	1371.57	306.97
11	Komotau	55	1759	816.75	554.48	98.55	40.—	21.30	26.—	9.50	749.83	81.81
12	Leitmeritz	65	7529	5045.63	2872.57	1631.61	309.22	58.86	147.50	13.91	5033.67	505.98
13	Lobosic	19	1992	920.64	656.48	94.86	132.15		4.78	21.67	909.94	29.39
14	Ludic	31	358	142.50	96.87	14.04	11.47				122.38	20.12
15	Niedereinsiedl.	70	3519	2171.93	1452.81	264.69	73.22		21.—		1811.72	379.98
16	Oberleutensdorf	7	1065	604.57	414.28	89.41	52.86	17.54	103.—	3.18	680.27	159.86
17	Podersam	73	2079	812.83	535.81	114.22	44.32	6.—			700.35	159.07
18	Postelberg	17	1749	681.75	392.53	66.40	56.93		3.—		518.86	246.70
19	Rumburg	4	1406	636.20	540.96	74.21	151.84		26.60	6.84	800.45	81.44
20	Saaz	60	5163	2417.51	1677.58	259.45	233.59	3.—	32.08	26.56	2232.26	199.65
21	Slukenau	1	169	71.80	55.74	7.21	5.94				68.89	2.91
22	Senlind	12	2939	1641.01	1054.09	200.71	206.66				1461.46	597.29
23	Teplíc	236	24136	14415.92	9244.21	3745.—	769.17	122.45	205.05	172.48	14258.36	537.57
24	Teplíc/1	7	1679	1060.60	668.96	275.30	275.57		20.—		991.83	230.24
25	Varnsdorf	51	9534	5612.05	3542.23	609.77	607.71	39.82	198.44	146.45	5144.42	1910.68
26	Vegstädt		140	42.—	30.80	5.70	5.60				42.—	10.98
	Skupaj	1399	133475	78838.02	49442.74	17580.33	5591.47	626.14	1413.14	622.86	75276.68	11121.12
Okraj Brno.												
27	Bojkovic	11	631	207.—	140.39	55.49	24.64			1.68	222.20	43.42
28	Brno (Fasadorji)	98	1003	810.05	459.20	93.31	46.20	30.—		60.32	689.03	121.02
29	Brno (zidarji)	91	3202	1244.35	961.18	180.39	102.69	81.79	57.—		1383.05	59.01
30	Eilsenšic	1	114	45.10	33.24	7.98	—95				42.17	6.93
31	Geding	54	1857	745.05	502.54	127.01	86.24	7.40			723.19	84.05
32	Kanic	2	291	128.45	70.50	23.43	20.32		10.—	15.52	139.77	24.05
33	Kojetajn		33	11.55	20.89	2.31	29.81		2.—		55.01	
34	Kremser	45	1305	557.80	384.90	94.98	33.01	7.20		16.22	536.31	75.95
35	Moravska-Budvic	24	1576	491.30	353.58	64.47	32.26	4.80	12.—	25.67	492.78	77.50
36	Napejoll		120	36.—	24.40	3.50	6.31				34.21	1.79
37	Pirnic	15	40	21.60	17.75	2.45	—45				20.65	—95
38	Prosnic	7	553	223.01	126.23	51.08	35.87			26.40	239.58	
39	Trebič	13	119	49.45	33.98	8.33	7.14				49.45	
40	Ogrski-Hradič	2	241	110.85	54.22	16.87	24.42		18.—	5.06	118.57	37.28
41	Znam		435	152.25	95.70	30.45				10.—	136.15	150.—
	Skupaj	363	11520	4833.81	3278.70	762.05	450.31	131.19	99.—	160.87	4882.12	681.95
Okraj Gradec.												
42	Brnk a. d. Mur	25	1017	633.45	410.33	81.36	26.75	2.—	187.30		707.74	257.49
43	Celje	7	85	70.65	42.74	2.88	4.—		43.20		79.82	
44	Nemska-Bistrica	3	102	35.85	21.64	7.92	1.05				33.01	29.15
45	Feldbah	2	72	33.95	22.72	5.76	5.47				33.95	10.51
46	Gratwein	21	770	414.10	235.83	69.60	23.54	15.30	64.52	—90	406.69	14.12
47	Gradec	578	41099	24287.43	16903.97	4745.48	717.31	13.70	180.60	311.87	22872.93	4438.95
48	Veliki Beič	21	417	241.95	173.87	33.36	9.86			5.—	222.09	19.86
49	Judenburg	12	388	182.30	119.60	31.04	25.97		8.—	3.—	187.61	51.82
50	Kapfenberg	10	1565	869.15	612.77	125.18	119.75		12.—		869.70	114.97
51	Celovec	35	1229	627.97	384.59	102.38	130.62	9.24	22.—		648.83	173.41
52	Knittelfeld	1	41	19.05	12.90	3.28	1.23				17.41	5.62
53	Krieglah	3	205	83.85	64.12	33.40	6.70	—80	—60	1.10	106.72	
54	Leibnic		74	30.60	22.20	3.06	5.34				30.60	
55	Ljubno	50	2284	1383.46	902.77	173.28	177.66	8.98	133.60	36.20	1432.49	60.95
56	Maribor	73	5939	3245.75	2293.71	474.56	599.05				3367.32	
57	Mürzschlag	66	816	481.20	357.84	71.48	8.89	3.—			441.21	39.99
58	Ptuj	63	2259	1007.75	685.98	166.16	67.07	25.42	—60	53.20	998.43	17.76
59	Radenthein	24	477	268.48	199.60	37.12	4.32			4.—	245.04	23.39
60	Spital a. d. Dr.	2	57	33.15	20.96	6.04	3.—			3.15	33.15	
61	St. Veit a. d. Dr.	1	101	56.70	39.36	8.16	5.09			4.09	56.70	
62	Beljak	130	4063	2585.09	1654.09	476.36	219.65	14.80	16.—	25.49	2406.39	511.75
63	Voitsberg	38	1786	808.95	533.40	126.96	48.34	22.—	43.86	1.72	776.28	144.09
64	Wolsberg		162	58.62	35.66	16.24	5.72		1.—		58.62	
	Skupaj	1165	65008	37459.40	25740.05	6801.06	2216.38	115.24	713.28	449.72	36035.73	5913.83
Okraj Inomost.												
65	Bladenc	31	314	150.85	105.36	27.12	4.69			—90	138.07	15.70
66	Borgo		254	114.40	76.20	20.32	12.03				108.55	5.85
67	Pocen	232	4434	2211.25	1520.26	398.56	259.29		24.—	8.64	2211.25	43.05
68	Bregenc	13	508	261.22	158.68	44.84	38.73	1.—		5.19	248.44	14.21
69	Briksen	27	358	160.75	112.62	26.92	16.60				156.14	4.61
70	Brunek	8	223	103.95	70.74	17.84	15.37				103.95	
71	Dornbirn	174	1779	976.66	668.38	223.01	37.25	15.07	6.60	17.68	967.99	50.74
72	Hal-Watens	94	1583	750.80	518.18	141.94	43.98	10.60		22.27	736.97	36.51
73	Inomost	213	4713	2235.85	1530.30	416.63	133.28	25.10	27.—	43.—	2175.31	276.48
74	Kiebühel	38	901	338.45	221.88	71.92	29.20	1.40		1.90	326.30	64.53
75	Kuftein	45	1463	695.90	432.54	142.77	100.36	6.—	1.—		682.67	83.78
76	Meran	350	7501	4678.80	3224.66	896.65	256.37	2.80	286.90	81.39	4748.77	739.97
77	Riva		78	35.10	21.60	6.24	7.26				35.10	
78	Rovereto	13	197	95.15	66.66	19.26	7.82		1.20	2.—	96.94	4.24
79	Swarz	2	494	239.80	150.20	41.28	36.09		9.90		237.47	24.41
80	Trident	146	1703	839.75	585.08	160.04	40.39	4.30	6.80	6.12	802.73	37.02
	Skupaj	1386	26503	13888.68	9463.34	2655.34	1038.71	66.27	363.90	189.09	13776.65	1401.10
Okraj Karlovi Vari.												
81	Altzeldis	16	838	287.—	194.10	49.20	24.72				268.02	51.18
82	As	121	13107	8713.03	5040.37	1660.24	1046.34	271.64	545.98	295.88	8860.45	73.03
83	Eger	121	6505	3498.33	2417.96	540.18	540.19				3498.33	
84	Grasliz	127	4027	1841.38	1273.28	245.76	90.35	19.61	12.70	64.05	1705.75	217.82
85	Grin	8	2337	1253.42	857.74	188.63	72.88				1119.25	266.29

Letišča števila	Okraj	Novih izkaznic in duplikatov	Članarine	Dohodkov ¹⁾ Kr.	IZDATKI							V blagajni do 31. decembra 1911
					Centrali ²⁾	Agitacija	Načelstvo	Izobrazba	Podpore	Razno	Skupaj	
					Kron							
	Donesek	393	26814	15593.16	9783.45	2684.01	1774.48	291.25	558.68	359.93	15471.80	608.31
86	Hermannshütte		463	150.65	98.55	28.56	23.54				150.65	2.36
87	Joachimsthal	21	2393	1305.11	912.50	164.46	65.10	9.99	34.—	20.40	1206.45	164.85
88	Karlovi Vari	419	12242	8009.—	5317.25	1173.86	479.51	6.—	76.—	1451.—	8502.62	870.26
89	Kenigswarth	17	2180	1433.08	851.90	138.10	115.72	20.—	59.90	99.58	1285.20	371.96
90	Leskau	19	1238	490.90	287.08	88.10	148.35			3.10	526.63	68.38
91	Marienbad	95	6801	4372.30	2731.80	969.44	255.50	84.93	186.90	-56.60	4285.17	779.43
92	Michelsberg	6	1477	1062.31	529.50	97.31	34.16	1.30	78.—		740.27	325.04
93	Mies	30	3540	1244.15	873.77	157.74	122.78	8.—	11.—	48.60	1221.89	177.72
94	Muttersdorf	28	965	324.95	217.20	49.55	33.92				300.67	54.86
95	Načetu	10	1315	567.75	278.50	70.50	124.22		15.—	12.20	500.42	177.88
96	Neudek	16	729	317.05	211.82	48.74	32.50		11.—	3.55	307.61	41.05
97	Praumberg	12	1930	753.19	463.80	174.10	55.82		9.—		702.72	353.41
98	Plan	9	895	325.15	204.15	68.10	11.85	22.20	18.—	2.05	326.35	134.84
99	Platen	8	760	327.25	224.02	35.70	23.14				282.86	63.71
100	Stab	18	2245	739.16	496.86	115.74	91.88		82.60		787.08	2.38
101	Tachau	33	1876	655.—	431.26	116.60	71.43	18.60	5.90	15.34	659.13	20.70
102	Weipert	91	5200	2642.47	1753.15	419.42	219.75	20.80	40.50	19.08	2472.70	471.03
103	Weissensulz	12	400	127.20	95.20	16.—	3.35				114.55	32.45
104	Weseritz	9	2340	806.40	518.68	96.—	42.—	25.—	8.27	19.—	708.87	176.57
	Skupaj	1246	75803	41246.23	26280.36	6712.03	3729.—	508.07	1194.75	2110.43	40534.64	4897.19
	Okraj Krakov.											
105	Erzanow	47	200	118.20	92.40	8.—	17.80				118.20	
106	Jaroslau	4	680	342.40	206.40	34.—	115.07		3.60	15.45	374.52	180.34
107	Jamorzno	13	86	37.90	26.72	3.44	7.74				37.90	
108	Jelen	17	168	92.95	60.60	8.40	4.17				73.17	19.78
109	Krakov	114	7064	3705.45	2184.60	661.60	487.14	32.—	106.—	14.90	3486.29	218.16
110	Novi Sandez	18	613	256.95	147.70	46.52	62.93				257.15	7.22
111	Plazy	29	218	115.50	82.80	8.72	23.98				115.50	
112	Podgorze	18	1390	574.72	427.40	80.85	54.07			12.40	574.72	
113	Rzeszow		85	42.50	25.50	4.25					29.75	12.75
114	Sanok	8	432	151.20	100.80	21.60	28.80				151.20	
115	Trzebinia		644	288.80	192.80	25.60	70.40				288.80	
116	Wieliczka	1	209	99.25	64.30	9.28	16.87		10.—		100.45	33.80
	Skupaj	269	11789	5825.82	3612.02	912.26	889.02	32.—	119.60	42.75	5607.65	472.05
	Okraj Lvov.											
117	Černowitz	189	3859	1630.90	1251.71	148.20	171.15		10.—	30.42	1611.48	176.07
118	Kolomea	2	1359	766.94	300.18	90.98	50.25		41.80	396.68	879.89	
119	Lvov	12	3629	1741.02	1094.39	120.34	136.06		347.—		1697.79	381.85
120	Maryampol	66	2246	711.35	532.47	23.—	151.87				707.34	3.61
121	Przemysl	3	1993	831.18	440.48	128.81	130.91		213.—	25.30	938.50	776.37
122	Stanislaw	187	3625	1843.08	1199.54	171.48	179.85	7.—		26.60	1581.47	474.07
123	Storozynetz	12	167	90.70	72.33		18.37				90.70	
	Skupaj	471	16879	7615.17	4891.10	682.81	838.46	7.—	611.80	479.—	7510.17	1811.97
	Okraj Moravska Ostrava.											
124	Friedek	1	41	15.24	9.66	2.46	2.38	-29			14.79	-65
125	Kokor	4	320	107.80	69.58	20.67	16.27	14.80		1.50	122.82	57.33
126	M-ravska Ostrava	138	3270	1756.55	1236.74	227.24	50.27	113.86	107.20	51.81	1787.12	587.93
127	Moravska Belacerkev	5	187	64.45	49.14	16.99	4.17	4.20			67.50	93.49
128	Oderberg	15	208	100.50	71.40	13.14	11.87	1.42		3.40	101.23	20.46
129	Olmuc	80	5614	2598.43	1707.52	383.10	541.33	70.51	185.—		2887.46	475.74
130	Orlau	8	30	18.30	13.80	1.80	6.56	-30			24.06	11.78
131	Prerau	7	600	212.30	135.97	43.16	33.18		50.—	9.47	270.88	17.60
132	Stefanan		126	44.10	27.72	20.16	5.20				53.08	19.33
133	Tešen	6	683	361.70	252.68	42.44	20.15	6.95	3.50		325.72	83.49
134	Tropau	30	2228	1114.40	692.20	206.73	151.26	29.—	21.—	42.82	1143.01	60.20
135	Wsetin		90	31.50	19.80	6.30	5.60			1.80	33.50	
136	Zubri		177	62.55	38.94	10.39	6.29	4.30		-75	60.67	26.95
	Skupaj	294	13574	6487.82	4317.25	994.58	854.53	245.63	366.70	113.15	6891.84	1454.95
	Okraj Olomuc.											
137	Freiwaldau		88	28.—	19.46	4.80	1.07			-37	25.70	39.34
138	Freudenthal	23	460	180.05	115.08	36.—	13.97				165.05	25.—
139	Jägerndorf	20	560	280.—	135.20	33.60	10.40			-90	180.10	44.90
140	Kronsdorf	14	433	206.30	101.84	24.42	70.34				196.60	9.70
141	Landskron	6	281	88.30	65.—	16.50	1.52				83.02	54.95
142	Laubendorf	32	431	168.45	115.32	25.04	5.92		3.—		149.28	19.17
143	Lichten	12	200	82.20	51.20	11.90	19.10				82.20	
144	Moravsko Novomesto	6	298	102.70	69.15	21.22	14.10				104.47	31.26
145	Moravska Lepagora	31	860	331.80	206.40	54.92	21.78				283.10	48.70
146	Olomuc	13	2490	1107.70	734.64	227.—	106.42	2.40	15.—	28.—	1113.46	484.31
147	Rase	10	252	97.21	66.24	18.12	2.11				86.47	10.74
148	Rabennan	18	186	75.90	51.72	11.16	17.23				80.11	9.22
149	Remerstadt	1	85	28.85	18.55	5.10	3.74				27.39	10.56
150	Sternberg	48	3892	1390.73	961.37	259.82	112.41	36.40		34.80	1404.80	400.36
151	Wildgrub	4	147	51.45	34.84	8.82	7.79				51.45	
152	Woehendorf	10	63	28.—	20.—	4.—	4.—				28.—	
153	Zwitau	59	2453	876.95	566.52	163.26	19.09		16.50		765.37	67.53
	Skupaj	307	13179	5124.59	1760.98	925.68	430.99	38.80	34.50	64.07	4826.57	1255.74
	Okraj Pardubice.											
154	Češki Temnilog		452	155.80	115.60	18.08	22.12				155.80	
155	Časlau		160	51.20	35.20	8.—	13.69	18.80	8.—		75.69	1.67
156	Hotzen	8	874	290.76	203.09	51.59	21.98	8.32	3.20		288.18	52.86
157	Hohenmaut	10	2255	779.46	520.04	160.73	57.05	25.72	95.34	10.40	869.28	13.96
158	Kolin	3	44	15.—	11.68		3.32				15.—	
159	Kutenberg		75	22.50	16.50	3.—	3.—				22.50	
160	Leitomis	8	2406	843.55	556.25	145.60	99.33	19.56	12.—	16.02	848.76	57.40
161	Pardubice	2	85	35.20	26.70	5.10	3.40				35.20	
162	Politz	3	403	183.30	142.—	24.18	17.12				183.30	
163	Wildenswert	56	456	170.40	133.92	25.42	13.89		1.—		174.23	9.78
	Skupaj	90	7210	2547.17	1760.98	441.70	254.90	64.40	119.54	26.42	2667.94	135.67
	Okraj Plzenj.											
164	Blowitz	7	927	388.90								

Takozna številka	Okraj	Novih izkaznic in duplikatov	Članarine	Dohodkov ¹⁾ Kr.	IZDATKI							V blagajni do 31. decembra 1911.
					Centrali ²⁾	Agitacija	Načelstvo	Izobrazba	Podpore	Razno	Skupaj	
					Kron							
	Donesek	38	3112	1241.87	774.89	186.89	93.66	101.58	118.80	20.92	1296.74	159.91
169	Klenč	5	1195	363.80	254.63	66.20	23.82	.	5.—	17.78	367.43	18.78
170	Neugedein		200	60.—	44.—	8.—	3.60	.	—60	9.49	65.69	28.41
171	Pluzejn	379	11209	4994.17	3429.53	697.30	483.90	143.20	246.22	197.50	5197.65	252.71
172	Plaz		202	64.25	42.55	11.80	28.70	12.60	.	.	95.65	23.99
173	Posigkau	34	1567	488.40	360.45	31.06	35.87	1.60	.	4.50	433.48	170.65
174	Prědslaw	8	309	101.70	70.38	11.76	5.—	16.20	10.—	.	113.34	91.34
175	Prestiz	45	3519	1467.18	1027.—	370.68	35.80	37.06	64.—	21.—	1555.54	230.59
176	Rokizan	21	1678	563.20	452.40	67.—	31.—	22.50	32.—	16.—	620.90	39.—
177	Sitenhofen	24	1278	411.51	269.94	107.58	39.72	10.—	.	19.10	446.34	26.60
178	Stachan	11	2965	1046.15	655.97	118.60	117.26	24.50	.	.	916.33	65.28
179	Stankau	64	3340	1186.36	766.02	130.84	109.22	88.36	5.—	79.53	1178.97	78.14
180	Taus	14	3126	1259.60	889.01	151.23	64.93	109.02	22.—	32.—	1268.19	217.63
181	Watzau	16	1524	464.80	348.33	56.56	12.77	.	.	.	417.66	91.98
182	Zdikau	16	2200	713.—	493.80	88.—	41.51	.	30.—	.	653.31	209.49
	Skupaj	674	37415	14424.99	9878.90	2103.50	1126.76	566.62	533.62	417.82	14627.22	1704.60
	Okraj Praga.											
183	Alfbunzlau	3	223	65.12	50.86	11.15	20.19	5.38	11.40	.	98.98	23.48
184	Beraun	3	778	265.12	172.96	62.26	8.37	31.90	22.20	12.20	309.89	28.25
185	Budvice	117	3211	1375.01	1017.80	229.56	32.64	35.66	50.30	31.07	1397.04	104.51
186	Čkyn	10	850	260.80	192.89		22.38	7.20	5.—	1.24	228.62	194.82
187	Doubrawa		229	67.05	49.61	5.70	5.78	3.20	.	—90	65.19	110.47
188	Frauenberg		80	24.—	17.60		6.40	.	.	.	24.—	
189	Gablone	126	3045	1822.—	1161.08	261.62	158.51	5.—	53.90	169.58	1809.69	444.72
190	Hospocin	1	317	96.30	70.34	34.98	15.77	7.82	10.—	.	138.91	7.60
191	Jungbunzlau	6	1515	658.—	373.15	122.25	58.62	17.52	105.40	7.58	684.52	180.26
192	Kladno	5	758	693.60	235.22	56.67	268.55	33.24	101.64	67.14	762.46	464.24
193	Kourim		252	88.20	64.26	15.12	8.82	.	.	.	88.20	
194	Kralup		415	124.50	91.42	16.60	16.48	.	.	.	124.50	
195	Krumau	13	1567	739.95	351.49	68.88	17.01	17.—	10.—	4.32	468.70	271.25
196	Laun		109	35.40	23.98	5.45	1.45	.	.	.	30.88	3.11
197	Liebesnitz	3	231	142.30	102.46	19.95	19.95	.	.	.	142.30	
198	Melnik		659	203.40	149.51		53.89	.	.	.	203.40	
199	Miehle		245	136.83	94.63	24.—	6.53	.	.	.	125.16	292.19
200	Nebuše		471	216.30	175.41	37.34	10.—	51.—	.	2.55	276.30	
201	Pisek	50	2479	963.58	560.33	120.10	6.98	1.50	1.—	10.26	700.17	263.41
202	Praga (Fasadorji)	40	10462	7510.17	5725.76	905.02	404.37	152.72	249.90	187.84	7625.11	5050.34
203	Praga (Zidarji)	360	12275	7832.10	5258.56	1813.57	628.32	129.60	910.91	262.06	9003.02	9407.16
204	Praga (Prekoparji)	2	600	301.20	235.20	38.40	42.10	.	30.—	.	345.70	66.06
205	Protiwin	3	388	112.60	83.64	12.40	14.15	.	.	.	110.19	28.65
206	Rakonitz		640	221.61	140.80	31.95	30.76	5.64	10.—	.	219.15	373.88
207	Raudnitz	10	1493	675.23	376.16	86.26	36.62	10.80	73.40	85.—	668.24	415.94
208	Schlan	1	356	103.80	76.40	14.24	36.13	13.—	13.—	.	152.77	262.20
209	Smichov	90	3117	1924.20	1363.26	218.19	342.75	.	.	.	1924.20	
210	Sebotka		78	25.55	17.56	3.35	8.60	.	.	.	29.51	
211	Stankau	3	243	69.15	52.67	17.24	6.77	.	.	.	76.68	37.58
212	Strakonitz	33	2425	734.55	547.35	93.60	37.74	.	.	.	678.69	55.86
213	Tabor		11	5.75	2.12	2.52	147.68	.	.	.	152.62	
214	Belavoda	5	767	317.30	171.25	46.02	127.53	.	.	.	344.80	
215	Wolin	10	563	196.55	129.18	25.03	20.65	.	.	.	174.86	21.69
216	Wrschowitz	108	3110	1810.—	1363.66	231.21	74.55	41.28	73.20	3.36	1807.76	207.19
217	Zlonitz		115	34.50	25.30	4.60	4.00	.	.	.	34.50	
	Skupaj	1002	54077	29861.69	20524.02	4655.24	2701.64	569.46	1730.75	845.60	31026.71	18312.86
	Okraj Reichenberk.											
218	Arnan	43	2000	921.55	622.90	110.30	23.18	5.—	7.—	9.—	778.38	231.41
219	Braunau	44	3103	1203.46	781.07	226.97	86.48	4.80	3.20	15.16	1117.38	301.21
220	Christiansau	5	2182	1157.47	825.56	157.21	99.48	5.—	45.44	130.42	1163.11	310.17
221	Friedland	3	4463	2373.14	1673.87	299.33	169.04	1.—	10.—	21.14	2274.98	726.66
222	Grottau	35	4091	2250.03	1565.72	361.59	164.91	12.—	55.—	51.28	2210.50	849.21
223	Grulich	30	766	308.20	202.35	31.95	6.60	.	1.60	2.41	244.91	88.94
224	Haindorf	3	2472	1338.75	925.43	163.09	106.29	12.88	.	26.68	1234.37	430.12
225	Hochenselbe	30	2207	1036.56	673.56	115.64	73.52	.	.	63.97	926.69	391.34
226	Kratzau	17	3966	2230.11	1516.65	365.31	155.86	15.—	47.60	87.93	2188.35	759.14
227	Kunersdorf	17	1889	952.23	591.62	114.24	151.16	.	20.—	.	877.02	197.07
228	Neustadt	12	4363	2550.73	1687.28	256.71	180.60	38.34	60.—	225.65	2449.58	656.91
229	Niemes	5	661	353.95	247.65	88.18	41.60	—50	30.—	6.98	414.91	146.33
230	Ošitz	15	3902	2070.65	1439.65	339.48	156.50	72.80	101.—	3.60	2113.03	540.75
231	Pankraz	25	8489	4473.45	3123.31	673.50	542.45	41.36	31.—	21.70	4433.32	565.43
232	Reichenberk	239	14325	8064.08	5580.89	1178.42	636.15	51.10	138.95	68.61	7654.12	3035.07
233	Schanzendorf	22	5000	2748.30	1926.24	423.34	205.71	66.67	11.04	41.75	2674.75	248.83
234	Trautenau	150	2195	1050.35	737.38	185.82	73.63	3.—	3.30	.	1003.13	140.—
235	Wetzwalde	9	3646	2064.25	1382.95	308.34	168.70	.	44.80	66.05	1970.84	637.30
236	Zwikau	5	3744	2113.45	1287.81	308.01	218.88	46.81	145.95	127.85	2135.31	245.43
	Skupaj	709	73264	39280.72	27792.89	5708.43	3260.74	376.26	755.88	970.18	37864.38	10505.32
	Okraj Solnograd.											
237	Ebensee	22	451	171.05	112.42	36.08	9.30	10.30	.	2.95	171.05	
238	Hellein	48	1975	1102.10	761.71	160.32	67.43	.	28.40	16.20	1034.06	105.31
239	Hofgastein		492	270.60	191.88	39.36	39.36	.	.	.	270.60	
240	Kirchdorf	9	470	173.12	102.42	36.60	21.02	.	1.—	.	161.04	12.08
241	Line	197	7065	3267.95	2176.21	636.82	123.53	87.22	59.99	29.20	3112.97	333.49
242	Ried	14	408	143.90	95.12	44.48	11.28	.	.	.	150.88	8.23
243	Saalsenden	2	343	121.35	76.77	27.44	16.20	.	.	.	120.41	21.15
244	Solnograd	196	8408	4408.12	3338.23	724.04	209.30	131.40	72.30	20.99	4486.26	35.58
245	Schärding	21	580	217.09	141.—	55.14	9.55	.	1.80	1.12	208.61	23.71
246	Steyr	8	538	160.60	123.13	33.04	1.71	.	.	.	157.88	2.72
247	Vöcklabruck		103	42.40	42.15	—25	—25	.	.	.	42.40	
248	Vöcklamarkt	2	158	56.50	35.96	12.64	7.90	.	.	.	56.50	
249	Wels	59	1824	803.45	522.60	145.92	207.31	.	1.20	.	877.03	29.75
	Skupaj	578	22815	10938.23	7710.60	1951.88	724.14	218.92	164.69	70.46	10849.69	572.02
	Okraj Trst.											
250	Kormin	51	1078	428.10	329.50	39.46	18.39					

Težica številka	Okraj	Novih izkaznic in duplikatov	Članarine	Dohodkov ¹⁾ Kr.	IZDATKI							V blagajni do 31. decembra 1911.
					Centrali ²⁾	Agitacija	Načelstvo	Izobrazba	Podpore	Razno	Skupaj	
					Kron							
	Donesek	958	28981	12157.77	8790.69	2285.70	727.04	142.40	1723.59	194.54	13863.92	971.87
262	Rovinj	39	1476	558.87	413.01	34.16	142.34	.	.	18.91	608.42	.
263	Sv. Lorenc	54	3049	1175.40	883.58	105.02	124.93	.	.	.	1113.53	61.87
264	Sv. Lucia	35	142	71.—	58.16	5.—	7.84	.	.	.	71.—	.
265	Sibenik	70	870	442.—	303.—	40.—	60.—	.	.	.	403.—	39.—
266	Šplit	28	336	165.90	117.60	21.50	6.—	14.40	.	.	159.50	6.10
267	Trst (Zidarji)	2688	53374	24444.99	17404.18	2389.66	772.49	202.30	884.12	69.54	21722.29	2709.57
268	Trst (Stukatorji)	13	1169	561.60	358.50	36.74	56.20	.	.	5.18	456.62	117.94
269	Vrtojba	36	832	348.10	265.21	27.91	19.33	.	.	.	312.45	35.65
	Skupaj	2921	90329	39925.33	28593.93	4945.69	1916.17	359.10	2607.71	288.13	38710.73	3942.—
	Okraj Dunaj											
270	Amstetten	20	433	205.45	141.80	27.40	16.50	.	10.70	.	196.40	16.61
271	Baden	44	340	213.40	159.02	30.40	7.45	.	1.—	.	197.87	15.73
272	Bruck a. d. L.	20	873	484.82	299.37	86.85	52.33	.	27.27	19.—	484.82	.
273	Glognic	21	671	313.65	213.70	59.49	7.58	31.42	.	.	312.19	31.36
274	Gmind	1	210	63.60	46.80	10.50	6.30	.	.	.	63.60	.
275	Grusbach	742	220.40	161.71	31.80	26.89	.	.	.	220.40	.
276	Herzogenburg	3	229	79.03	52.26	15.61	8.—	.	.	.	75.87	3.16
277	Hochwolkersdorf	1	333	138.93	95.06	26.69	18.32	.	.	.	140.07	21.45
278	Horn	1	70	21.80	16.—	4.70	1.10	.	.	.	21.80	.
279	Klosterneuburg	12	288	116.70	77.81	27.37	6.44	.	.	10.—	121.62	29.45
280	Krems	66	3131	1446.90	978.60	244.04	32.—	.	.	.	1254.64	192.26
281	Laa a. d. Th.	6	631	337.04	152.74	49.98	27.48	.	20.—	63.30	313.50	95.77
282	Liesing	300	21965	15666.92	10369.11	2143.44	1635.68	156.90	575.—	198.45	15078.58	1227.25
283	Mannersdorf	37	519	256.77	178.10	47.65	1.62	.	.	.	227.37	29.40
284	Mödling	251	7143	4585.80	3062.45	655.45	635.58	.	8.—	.	4361.48	526.12
285	Neunkirchen	70	896	490.—	346.64	80.64	24.72	.	.	.	452.—	38.—
286	Nikolsburg	3	37	12.90	9.94	1.48	—87	.	.	.	12.29	—72
287	Pottendorf	34	588	362.80	262.93	52.92	8.66	.	.	.	324.51	38.29
288	Pottenstein	3	369	154.35	112.51	33.03	10.20	.	5.—	.	160.74	18.07
289	Preßbaum	39	667	356.90	250.18	60.03	46.69	.	.	.	356.90	.
290	St. Pölten	215	7957	3897.43	3142.82	577.77	184.18	9.92	89.16	103.42	4107.27	.
291	Schwechat	51	3359	2093.15	1507.30	348.47	183.14	42.42	51.30	.	2132.63	55.15
292	Stockerau	38	3259	1691.—	1176.97	244.84	148.67	.	3.—	—72	1574.20	117.75
293	Waidhofen a. d. Y.	1	102	35.94	28.58	5.28	—20	.	.	.	34.06	1.88
294	Dunaj (Fasadurji)	576	28773	21566.61	16933.45	1527.04	1276.72	416.69	606.80	309.35	21059.05	2908.28
295	" (Prekoparji)	24	8596	7596.55	5825.89	428.65	742.01	.	600.—	.	7596.55	1191.27
296	" (Gešatorji)	4	6244	4948.95	3607.48	312.20	167.57	65.60	50.—	33.39	4236.24	1390.85
297	" (Inštalatorji)	875	568.—	411.25	43.75	113.75	.	.	.	568.75	.
298	" Zidarji III	221	7722	518.22	3743.79	628.35	216.34	97.42	205.—	171.26	5062.16	510.82
299	" III/1	96	3456	2302.18	1975.77	229.16	85.58	72.04	24.—	10.70	2097.25	514.24
300	" V	250	9333	6258.21	4534.52	535.69	409.51	131.20	7.—	90.13	5708.05	1530.75
301	" IX	5	673	434.85	356.55	33.45	44.85	.	.	.	434.85	.
302	" IX/1	99	1924	1298.29	963.07	104.53	129.69	.	.	.	1197.29	100.—
303	" X	152	6598	4551.02	3176.16	480.14	143.72	299.02	210.—	46.22	4355.26	538.02
304	" X/1	384	5269	3840.35	2698.13	434.05	107.92	17.—	88.14	151.03	3496.27	746.69
305	" XI	105	2646	1764.50	1303.76	220.86	62.85	46.44	34.40	49.25	1717.26	369.67
306	" XII	405	9400	6389.58	4642.99	703.81	275.59	98.20	125.60	34.11	5880.30	1032.01
307	" XIII	417	13594	9221.13	6574.28	816.98	912.90	65.93	81.—	15.96	8466.95	1848.72
308	" XIV	406	15679	9797.72	7108.13	1178.70	266.82	218.56	398.—	499.01	9669.22	1121.68
309	" XIV/1	48	2200	1453.30	1056.83	152.56	42.64	50.20	20.53	1.92	1324.68	294.63
310	" XVI	503	21489	14336.—	10381.50	1672.74	801.28	229.30	111.—	17.90	13213.72	3050.56
311	" XVII	450	14547	9728.62	7069.26	1261.02	307.42	234.90	278.20	87.29	9238.09	1697.96
312	" XVIII	140	4660	3192.61	2266.39	311.34	208.92	115.65	44.—	41.75	2988.05	265.16
313	" XIX	83	3621	2392.97	1740.09	256.23	259.96	78.30	77.—	53.76	2465.34	493.24
314	" XX	234	6675	4632.94	3249.93	413.92	139.80	146.99	56.—	95.46	4102.10	724.69
315	" XX/1	222	6136	4198.77	3009.—	416.79	158.98	43.71	77.—	78.32	3783.80	616.78
316	" XXI	201	5364	3581.35	2635.43	321.18	886.23	.	.	.	3842.89	353.58
317	" XXI/1	182	3452	2384.66	1730.40	303.30	165.97	15.08	.	40.04	2154.79	240.89
318	" XXI/2	35	460	318.25	233.95	27.18	57.12	.	.	.	318.25	.
319	Novomesto	34	140	90.—	68.—	12.60	9.40	.	.	.	90.—	.
320	Wilhelmsburg	29	1115	492.39	347.28	85.21	21.51	.	25.—	10.—	489.—	46.45
321	Ziersdorf	29	147	82.55	61.60	13.23	8.72	.	.	.	83.55	.
	Skupaj	6571	244600	165859.25	120236.33	17690.49	11114.27	2682.89	3909.10	2231.74	157864.82	23556.76

Splošni blagajniški položaj.

Težica številka	Okraj	Novih izkaznic in duplikatov	Članarine	Dohodkov ¹⁾ Kr.	IZDATKI							V blagajni do 31. decembra 1911.
					Centrali ²⁾	Agitacija	Načelstvo	Izobrazba	Podpore	Razno	Skupaj	
					Kron							
1	Bodenbach	1199	133475	78838.02	49442.74	17580.33	5591.47	626.14	1413.14	622.86	75276.68	11121.12
2	Brno	363	11520	4833.81	3278.76	762.05	450.31	131.19	99.—	160.87	4882.12	681.10
3	Gradec	1165	65008	37459.40	25740.05	6801.06	2216.38	115.24	713.28	449.72	36035.73	5913.19
4	Inomost	1386	26503	13888.68	9463.34	2655.34	1038.71	66.27	363.90	189.09	13776.65	1401.05
5	Karlovi Vari	1246	75863	41246.23	26280.36	6712.03	3729.—	507.07	1194.75	2110.43	40534.64	4897.97
6	Krakov	269	11789	5825.82	3612.02	912.26	889.02	32.—	119.60	42.75	5607.65	472.95
7	Lemberg	471	16879	7615.17	4891.10	682.81	838.46	7.—	611.89	479.—	7510.17	1811.74
8	Moravska Ostrova	294	13574	6487.82	4317.25	994.58	854.53	245.63	366.71	113.15	6891.84	1454.67
9	Olmuč	307	13179	5124.59	3332.53	925.68	430.99	38.86	34.50	64.07	4826.57	1255.60
10	Pardubice	90	7210	2547.17	1760.98	441.70	254.90	64.40	119.54	26.42	2667.94	135.67
11	Plzen	674	37415	14424.99	9878.90	2103.50	1126.76	566.62	533.62	417.82	14627.22	1704.60
12	Praga	1002	54077	29861.69	20524.02	4655.24	2701.64	569.46	1730.75	845.60	31026.71	18312.86
13	Reichenberg	709	73264	39280.71	26792.89	5708.43	3260.74	376.26	755.88	970.17	37864.38	10605.32
14	Seinograd	578	22815	10938.23	7719.60	1951.88	724.14	218.92	164.69	70.46	10849.69	572.02
15	Trst	2921	90329	39925.33	28593.93	4945.69	1916.17	359.10	2607.71	288.13	38710.73	3942.—
16	Dunaj	6571	244600	165859.25	120236.33	17690.47	11114.27	2682.89	3909.10	2231.74	157864.82	23556.76
	Skupaj	19445	897440	564156.91	345864.74	75523.07	27137.49	6607.99	14737.96	9082.29		

vrsti poklicani da skrbijo delodajalci sami in potem tudi organizacija delavcev. 103 pogodb se peča z higijeničnimi razmerami dotičnih strok in 57 glede počitnic in dopustov.

Sklenjene pogodbe, katerih je do zdaj poteklo 456, so bile veljavne za sledeča leta:

87 pogodb z enim letom veljavnosti
145 pogodb z dvema leti veljavnosti
130 » s tremi leti »
66 » s štirimi leti »
20 » s petimi leti »
6 » z več kot petimi leti veljavnosti.

Pri sklenitvi pogodb je bilo prizadetih 82 organizacij podjetnikov; pri 8 izporih so ponudili sporazum delodajalci sami. Pri sklenitvi 372 pogodb so zastopali delodajalce načelniki obrti in delegati podjetniških korporacij. Za delavce so intervenirale naše organizacije pri 437 gibanjih potom pravovarstvenega podpiranja in z delegacijo svojih zastopnikov.

74 odstotkov pogodb je bilo sklenjenih mirnim putem, 26 odstotkov pa potom izporov, stavk, bojkotov in raznih konfliktov med delavci in delodajalci.

Poročilo nadalje poroča še o gospodarskem položaju in o splošnem razvoju obrti v letu 1909. Vsled dobre industrijske konjunktore so se morali v nekaterih obrtih delodajalci ukloniti zahtevam organiziranega delavstva. Vse sklenjene pogodbe so bile za delavce velikega pomena in velike koristi. Te pogodbe kažejo tudi, da se delovna in obrtna legislatura vedno bolj in več izpopolnjuje. In kažejo tudi, da se zavestnost in bojevitost delavskih slojev širi in da nam vedno bolj rastoča moč in kompaktnost delavstva zagotavlja še večje vspehe in še lepše zmagave.

Stavke in izprtije v Avstriji.

Koncem minolega leta je delavsko-statistični urad v trgovinskem ministerstvu izdal zanimivo publikacijo: o stavkah in izprtijah v Avstriji. Publikacija zasluži vso pozornost. Ako sedaj le na kratko poročamo o njej, nočemo reči, da smo jo odpravili že za vedno.

Knjiga je sestavljena pregledno. V boljše pojasnilo so ji pridejane tabele, ki nazorno predstavljajo ves stavkovni in izporni pokret.

Knjiga razlikuje posamezne in skupinske stavke: bodisi da so bile pri posameznem podjetju, ali pri več podjetjih; popolne in nepopolne stavke: bodisi da so vsi delavci podjetja stavkali, ali pa le del; napadalne in obrambne stavke: bodi si da so delavci zahtevali izboljšanje delovnih pogojev, ali pa hoteli preprečiti poslabšanje svojega položaja.

L. 1900. je bilo v Avstriji — za druge kraje knjiga ne govori — 657 stavk, 55.474 stavkujočih, v 2.888 obratih. Število stavk je višje, nego je bilo leta 1909. Zamujenih je bilo vsled stavk 1.129.460 delavnikov.

Največ stavk je bilo na Češkem in Nižjem Avstrijskem (38,2% in 24,4%). Na Štajerskem 4,1%, Kranjskem 0,8%, Koroškem 1,5%, Primorskem 3%.

Največ konfliktov je bilo v stavbeni stroki, potem tekstilni, lesni industriji itd. Največ delavcev je stavkalo iz stavbene stroke (9.594), iz rudarske (9.504), iz tekstilne (7.500) itd.

Največ delavnikov so izgubili vsled štrajkov delavci v industriji s kamnom (nad 1.000), rudarstvu, strojarstvu, predilništvu itd.

Izmed 657 stavk je bilo 509 posameznih in 148 skupinskih.

Stavke zadevajo navadno le veleobrat, mešane v obeh vrstah obratov so jako redke, in sicer pri papirni in lesni industriji. Večina stavk je v veleobratu. Popolnih stavk je bilo 156 ali 23,6% vseh stavk; $\frac{1}{10}$ vseh stavk so obsegale nad 80% delavstva.

508 stavk je bilo napadalnih, 81 pa obrambnih; glede 68 konfliktov se ne da izreči sodba v tem oziru.

Stavkalo je 84% moških in 15% ženskih. Največ teh je bilo v papirni industriji (53,4%), najmanj v krčmarski obrti in rudarstvu. V prometu so stavkali le moški.

Mladostnih delavcev je stavkalo 3%; ostali so bili odrasli.

V podjetjih, kjer so bili štrajki, sta bili $\frac{2}{3}$ izučenih delavcev, $\frac{1}{3}$ neizučenih in 3% vajencev. Izmed izučenih jih je stavkalo 58%, neizučenih 42% in vajencev 8%.

Stavke so izbruhnile večinoma v času od marca do avgusta: $\frac{2}{3}$ štrajkov je bilo v tem času. Strokovno gibanje narašča v prvi polovici leta in pada od avgusta dalje. Najvišje število dosežejo stavke v maju. Število stavkujočih je najvišje v juniju, pojenja v juliju in avgustu, in naraste v septembru; potem se zmanjša, vendar je pa število ob koncu leta še vedno večje, nego je bilo ob začetku.

Stavke so trajale: $\frac{1}{5}$ stavk 5 dni, $\frac{3}{5}$ stavk 10 dni, $\frac{1}{10}$ stavk 15 dni. Najdaljši štrajk je trajal 480 dni, dva druga štrajka 328 in 307 dni. Zdi se, da večji štrajki tudi dalj časa trajajo. Povprečna doba stavke je bila 20,1 dni; posamezne stavke 16,3, skupinske pa 33,4 dni. V rudarstvu, stavbinstvu, trgovini in prometu je nad polovico štrajkov trajalo 5 dni.

Vzroki stavk so bili razni. Ne smejo se pa zamenjavati z zahtevami, ki jih stavijo stavkovi. Knjiga raziskuje le, kaj je dalo povod za stavko. Tu je več momentov: pri 657 stavkah je navedeno 803 povodov. V 416 slučajih so bili delavci nezadovoljni z mezdo, v 114 slučajih z delovno dobo. Odpust delavcev ali zaupnikov je povzročil 83 stavk, nezadovoljnost z delavskim redom 31. Zaradi nasprotovanja pri sklepanju pogodb je bilo 30 stavk. Neprijetnost delavcev je bila v 24 slučajih, redukcija mezde v 23 slučajih, neprijetnost predstojnikov pa v 19 slučajih vzrok stavke. — V zvezi s povodom stavke je tudi razlikovanje med napadalnimi in obrambnimi stavkami. Onih je bilo 773%, teh pa 10,4%.

Zahteve stavkovcev so bile prerezljive. Tabele v knjigi razlikujejo štiri skupine zahtev: glede mezde, delovne dobe, organizacije in drugih predmetov. Zahtevalo pa se je: da se mezda ohrani na stari višini ali da se poviša; da se delovna doba skrajša, da se prizna zastopstvo delavstva in organizacija; da se uredijo sporne točke pri delavskih redih, zdravstvene razmere, zavarovanje itd.

Največkrat se je zahtevalo povišanje mezde — in zlasti pri rudarjih. Skrajšanje delovne dobe se navadno zahteva hkratu z zvišanjem mezde ali z drugimi zadevami. Vseh zahtev je bilo leta 1910 stavljeno pri stavkah 2.003.

Uspehi stavk se lahko presojujejo po tem, kaj se je pozitivno doseglo, ali pa če se primerjajo z zahtevami. Oboje je težavno. Knjiga se bavi zlasti z uspehi glede povišanja mezde in skrajšanja delovne dobe.

Zvišanje mezde je doseglo v 335 stavkah 33.109 stavkujočih.

Skrajšanje delovne dobe je doseglo v 87 stavkah 8.048 stavkujočih.

Popolen uspeh je imelo 114 stavk s 5.523 stavkujočih, delni uspeh 339 stavk z 38.030 stavkujočih; brezuspešnih je bilo 205 stavk z 11.921 stavkujočih.

Brezuspešnih stavk je bilo relativno največ pri rudarstvu, najmanj v trgovini.

Stavke, ki zasežejo več podjetij, imajo navadno boljši uspeh, nego one, ki se tičejo le enega podjetja. Vendar pa je popolni uspeh pri stavkah v več podjetjih hkratu jako redek. Pri posameznih stavkah je večje število brezuspešnih nego pri skupinskih. Sploh je tako: čim več oseb se udeleži stavke, tem gotovejša je ali popolna zmaga ali pa popolen poraz; čim večje je pa število stavkujočih, tem preje se najde srednja pot, na kateri se potem zahteve obeh strank srečajo.

Stavke v malih obratih lažje dosežejo uspeh, nego v veleobratu. Ako je stavka popolna, je tudi uspeh ugodnejši. Ako stavka traja le malo časa, je ali popolen uspeh ali popolen neuspeh. Dolgotrajni štrajki se navadno končajo z velikim uspehom. Stavke neizučenih delavcev so manj uspešne nego one izučenih.

Obrambne stavke so imele za delavce boljše uspehe, nego napadalne. Stavke brez intervencije delavskih organizacij so bile navadno uspešnejše nego z intervencijo.

Delavske organizacije so posredovale pri 386 stavkah, pri 157 pa državne in druge oblasti.

Škodov ob stavkah je bilo 925; 1 shod je bilo prepovedan.

Obsojenih, da so kršili pogodbo, je bilo 450 stavkujočih. Sicer je bilo obsojenih še 280 in

sicer 106 policijsko in 174 sodnijsko. Aretiranih je bilo 203 delavcev. Izmed 55.454 stavkujočih jih je začelo zopet delati 50.621 v istih obratih, 1843 je bilo odpuščenih, 2011 pa ni maralo več nazaj na delo.

Stavkujoči so zamudili 1.129.460 delavnikov, kar bi odgovarjalo med 3.663.000 K. Pri štrajkih se polnim uspehom je izguba na mezdah znašala 142.000 K, pri onih z delnim uspehom 2.813.000 K, pri hrezuspešnih štrajkih pa 501.000 K.

Približno 150 stavk je neposredno dalo povod, da so se potem sklenile kolektivne pogodbe.

Tekom leta 1910. je bilo 19 izprtij. V 246 obratih je bilo izprto 19.292 delavcev. Po končani izprtiji so začeli zopet delati vsi delavci razven 161 odpuščenih in 121, ki se niso več vrnili na delo. Namesto odpuščenih je bilo sprejetih 102 novih delavcev.

Največ izprtij je bilo na Nižjem Avstrijskem, na Štajerskem je bila ena, na Kranjskem, Koroškem in Primorskem ni bilo nobene. V tekstilni industriji so bile 4 izprtije, v drugih strokah jih je bilo manj. Največja je bila na Češkem v grafični obrti. Izprti delavci so izgubili 208.730 delavnikov. Izprtije so se dogajale večinoma v veleobratu (14); v malem obratu sta bili le dve.

Izprtije so trajale različno, tri tudi nad 90 dni; ona grafičnih delavcev na Češkem je trajala 178 dni.

Vzroki izprtij so bili: difference zaradi mezde in delavnega časa, stavke, samolastno skrajšanje delavne dobe, organizacijska vprašanja itd.

Devet izprtij je končalo ugodno za delavce, po dveh izprtijah pa so bile sklenjene kolektivne delavske pogodbe.

Knjiga na to popisuje delavsku spore tekom leta 1910, ki so se primerili v posameznih važnejših obratih skupinah. Omenja dogodke v rudarstvu, v industriji s kamnom, prstjo, glino in steklom, v kovinarstvu, v izdelovanju strojev, aparatov, inštrumentov in transportnih sredstev, v lesni in rezbarski industriji, v tekstilni industriji, konfekciji, v industriji z živili in v stavbeni obrti.

V dodatku je načrtan gospodarski položaj leta 1910 v Avstriji s posebnim ozirom na posamezne panoge industrije. Po poročilu obrtnih nadzornikov o poslovanju leta 1910 je opisan gospodarski položaj delavstva, tudi s posebnim ozirom na posamezne stroke. To čitvo je jako interesantno.

Nič manj zanimivo in poučno ni, kar nam knjiga pripoveduje o organizacijah delodajalcev in delojemalcev v letu 1910. V prvo skupino spadajo: Bund Österreichischer Industrieller (ima na Štajerskem 146 članov, na Koroškem 62, na Kranjskem 29, na Tržaškem 57, na Goriškem 32). Industrieller Klub, potem Zentralverband der Industriellen Österreichs, Hauptstelle Industrieller Arbeitgeber un Organisationen der Österreichischer Arbeitgeber-Hauptverband.

Kot delavske organizacije navaja knjiga mednarodna strokovna društva v Avstriji, strokovna društva, ki so priključena češko-slovenski strokovni komisiji, krščanska strokovna društva, nemško nacionalno delavsko gibanje v Avstriji.

Knjigi so končno še dedani podatki, ki se tičejo posameznih važnejših slučajev stavk in izprtij, in ki pojasnjujejo zahteve in rezultate stavk.

SHODI.

Vrtožba pri Gorici. V soboto 23. t. m. ob 8. uri zvečer se vrši v gostilni g. C. Zarenika v dolnji Vrtožbi javni shod s sledečim dnevnim redom:

I. Prečitanje in odobritev spomenice, ki se ima predložiti stavbinskim mojstrom v Gorci;

II. Organizacija zidarjev. — Poroča sodr. Petejan iz Trsta.

Vabljeni so vrtožbenski in šempeterski zidarji, da se vdeležijo polnoštevilno tega važnega shoda. Pridite vsi!

Sovodnje pri Gorici. V nedeljo 24. t. m. ob 10. uri predpoludne se vrši občni zbor podružnice klesarjev v Sovodnjah s sledečim dnevnim redom:

I. Poročilo odbora; II. Izvolitev novega odbora; III. Raxnoterosti.

Na občnem zboru poroča sodr. Petejan iz Trsta. — Naprošeni so vsi člani, da se gotovo in polnoštevilno vdeležijo tega važnega občnega zbora.

TRST.

VSEM ZIDARJEM IN ZAUPNIKOM se naznanja, da se mora vse pritožbe glede nove delovne pogodbe naznaniti sodrugu PETEJANU, ki je pooblaščen posredovati pri tistih stavbinskih mojstrih, ki se ne ravnavajo po pogodbi. Ne sme se zapustiti delo brez da bi se prej obvestilo organizacijo. Nadalje se priporoča vsem, da ostanejo mirni in da obvestijo organizacijo o vsakem dogodku. Le naša organizacija je poklicana, da napravi red pri vseh stavbah in da prisili gospodarje, da upoštevajo novo pogodbo. Posebno se priporoča zaupnikom, da naj pazijo, ako gospodarji plačujejo vse zidarje po sklenjeni tarifi.

Zmaga tržaških zidarjev. V petek 6. t. m. ob pol peti uri popoldne je bil v mestni telovadnici v ulici della Valle velikanski, imponanten shod tržaških zidarjev. Shod je sklical pomočniški odbor zidarskega konzorcija in je imel nalogo, da končno sklepa o pogodbi, ki jo je sklenila organizacija s stavbinskimi podjetniki. Tako sprejeta pogodba postane pravoveljavna pod zaščito zakona. Pogodba pomeni eno izmed najlepših pridobitev tržaškega delavstva. Pogodba zagotavlja minimalno plačo mladostnim in starejšim zidarjem in zagotavlja življenje tudi starim delavcem. Z njo so si priborili zidarji dolgo zahtevano posredovalnico dela, ki bo poslovala pod vodstvom zidarskega pomočniškega zbora, in mnoge druge važne pridobitve. Pogodba velja do 31. decembra 1916. leta in garantira zidarjem vsakoletno avtomatično zvišanje mezd. Ako je v določenem roku ena izmed strank ne odpove, velja za leto naprej, kar zopet zagotovi zidarjem povišek plače.

S to pogodbo bo znašala meseca septembra t. l. minimalna plača zidarjev 60 v. na uro. Da se udeležijo shoda, so zidarji dotičnega dneva zapustili delo že ob 4. uri in so v velikih gručah prikorakali v zborovalnico. Shod je otvoril v imenu pomočniškega odbora sodrug Žigon. Poročal je v obeh jezikih ob viharjih aplavzih sodr. Petejan, ki mu gre pri tem gibanju največja zasluga. Za njim je sodrug Meneghetti prečital pogodbo v italijanskem jeziku in sodr. Petejan v slovenskem. Pogodba je bila ob viharjem navdušenju soglasno vsprejeta. Po končanem shodu, ki ga je zaključil predsednik z lepimi besedami, se je ogromna množica, ki je štela nad 3000 zidarjev, vsula na ulico in korakala, pojoč delavske pesmi in z živio-klici na organizacijo in stranko, iz ulice della Vale čez Corso po ulici Barriera Vecchia in Madonnina pred novi Delavski dom. Tukaj je sodr. Petejan nagovoril iz balkona ogromno množico, ki je napolnila vse ulice okolu hiše. Pozval jih je na nadaljno složnost in na delo za zmago delavskih pravic. Ob velikanskem aplavzu je na zahtevo množice zavihrala z balkona velika rdeča zastava z zidarskimi znaki. Na to so se zidarji mirno razšli. Narodnjakov, ki so ves tisti teden napovedavali boj organiziranim zidarjem in pogodbi, ni bilo zraven. Jezili so se pač, da se je tudi to gibanje izvršilo brez njih in da se je končalo tako lepo brez stavke in s takim velikim vspehom.

Narodnjaške agitacije. — Ko so naši narodnjaki izvedeli, da je naša nova delovna pogodba že gotova, so začeli sklicevati shod za shodom, ker so mislili, da bodo potom teh shodov naše sodruge razburili ter provzročili med njimi nezadovoljnost. Žal jim je, da nismo proklamirali stavko, pri kateri bi oni — kakor vedno — izvrševali svoj krumirski posel. Le tedaj so oni zadovoljni, ko morejo delavstvu škodovati! V ta namen so sklicali tri shode v Škednju, enega pri Sv. Ivanu, dva v Barkovljah, enega v Lonjerju in pa še celo vrsto drugih shodov v svojih prostorih. Na vseh teh shodih skupaj niso imeli 100 poslušalcev in še od teh je večina bila naših zidarjev, ki so šli na te shode zabavati in norčevati se na račun narodnjakov, kar je v takem slučaju edino pametno in priporočljivo. Z narodnjaškim backam bi bilo greh in škoda resno postopati. O vsem se je na teh sestankih govorilo, samo o zidarskih razmerah prav ničesar. Mislili so, da bodo pri zidarjih kaj opravili z obrekovanjem in lažmi ter da bodo s tem svojim judeževim delom škodovali naši organizaciji. Motili so se! Reveži ne vedo, da naši zidarji znajo ceniti moč svoje

mednarodne organizacije, ki jim je priborila toliko lepih zmag in ki jim garantira, da te zmage ne ostanejo le na papirju, temveč, da jih bodo gospodarji morali tudi vedno vpoštovati. Zato je tudi vsa narodnjaška agitacija brezuspešna. Farizejstvo, laži in obrekovanje ne hasne več med našimi zidarji. Ostali bodo tam, kjer so, namreč v svoji mednarodni organizaciji.

DOPISI.

Tovariši pozor!

Gibanje stavbinskih delavcev na Štajerskem. — Koncem meseca junija t. l. poteče mezdna in delovna pogodba zidarjev in manovalov na Štajerskem. Organizacija stavbinskih delavcev in organizacija podjetnikov se že od pretečenega leta pripravljajo z vso vneto na silni boj, ki bo neizogibno nastal v teku prihodnjih mesecev. Razmere stavbinskih delavcev na Štajerskem so postale v zadnjem času skrajno neznosne. Medtem ko so se pri nas življenske potrebščine v zadnjem letu silno podražile, se niso gmotne razmere stavbinskih delavcev na Štajerskem prav nič poboljšale. Lahko se trdi, da danes zidarji na Štajerskem, kljub temu da morajo celi dan težavno garati, morajo vsled premajhnega zaslužka z svojimi družinami naravnost stradati. Štajerski stavbinski delavci hočejo tem neznosnim razmeram napraviti že enkrat konec.

Okrepčujejo v to svrhu svojo organizacijo in se pripravljajo z vsemi svojimi močmi in navdušenostjo na ta značilen in odločilni boj. Podjetniki, zlasti graški, so skrajno brezobzirni in nočejo vpoštovati zahteve, ki jih delavci potom svoje organizacije stavijo. Izstradali bi radi še nadalje stavbinske delavce. Podjetniki postajajo dan za dnem bolj prdrzni. Bahajo se in ošabni so, ker mislijo da jim njihovi kapitali zagotavljajo nepremagljivost. Toda motijo se! Bahanje in predrznost ne imponira več organiziranim zidarjem. Delavci se ne dajo več nezmiselno izkoriščati. Spoznali so svoje pravice in pripravljeni so bojevati se za svoje zahteve do zadnjega. Vse to ni štajerskim podjetnikom neznano. Toda oni se nadejajo, da jim bo mogoče z svojo močjo zatreti to delavsko gibanje. Delavci seveda ne držijo roke križem in skušajo na vse načine pridružiti k svojim vrstam še ono število tovarišev, ki niso še organizirani. Podjetniki so že začeli z indirektnim izporom in so dali vsem organiziranim podjetnikom ukaz, da ne smejo nobenega zidarja iz Štajerskega nastavit pri obratih in zgradbah, tako da štajerski zidarji ne najdejo več dela v svoji deželi in še manj pa seveda v tujini. Podjetniki mislijo, da bodo s tem štajerske in zlasti graške zidarje izstradali in premagali predno poteče pogodba in da na tak način udušijo spor. Znati bi morali, da bodo s takimi sredstvi dosegli ravno nasprotno, ker njihovo postopanje bo provzročilo ostri in silni boj.

Vsled gori navedenih razmer je na Štajerskem in v Gradcu situacija zelo neugodna. Veliko tovarišev se je izselilo v druge kraje. In vsled pomanjkanja zgradb (v Gradcu je 4 zgradb za 900 do 1000 zidarjev) tisti, ki prihajajo od zunaj, ne najdejo posla. Kljub temu, da imamo več sto domačih stavbinskih delavcev brezposelnih, iščejo podjetniki zidarje na Spodnjem Štajerskem in Kranjskem, za to, da bi mogli na tak način še povečati število brezposelnih domačih zidarjev, ker menijo, da se jim bo posrečilo s tem preprečiti boj organiziranih zidarjev ter s svojo napadalno taktiko še poslabšati itak neznosne mezdne razmere tukajšnjih zidarjev. Iz tega si tovariši vseh krajev sami lahko predstavijo situacijo zidarjev in manovalov na Štajerskem ter prepričajo, kako nevarno bi bilo iskati delo v prihodnjem poletju v teh krajih. Vsaki tisti, ki se hoče izogniti velike škode, naj ne potuje na Štajersko, zlasti pa ne v Gradec. Zidarji! Ako se čutite solidarni z vašimi tovariši na Štajerskem in ako jim hočete olajšati borbo zoper svojim brezvestnim izkoriščevalcem, ne iščite delo v teh krajih in ne dajte se zapeljati od podjetnikov. Nakane štajerskih stavbinskih mojstrov se morajo ponesrečiti! Le od skupne solidarnosti je odvisen naš uspeh!

Pula. — Tukajšnja zidarska organizacija je imela v nedeljo, dne 10. marca t. l., v veliki

dvorani Delavskega doma svoj redni občni zbor. Udeležba je bila polnoštevna. Predsedoval je sodr. Bresaz, ki je tudi otvoril občni zbor in pozdravil v imenu puljskih zidarjev v boju se nahajajoče angleške rudarje, želeč jim najpopolnejši vspeh. Po prečitanju in razpravi blagajniškega in predsedniškega poročila, ki so bila enoglasno sprejeta, se je izvolilo novi odbor, sestojec iz sledečih sodrugov:

Predsednik Indrigo Georg, podpredsednik Bares Fran, tajnik De Angeli Settimo; namestnika tajništva: Marangoni Anton, Masseratto Angelo; blagajnik Bresaz Vid, namestnik blagajnika Quarantotto Ivan; pregledovalci: Prečević Simon, Mazuka Martin, Akel Josip, Ramič Fran; voditelji: Polli Rudolf, Bevilacqua David, Baruš Ivan, Češka Arkangel.

Po izčrpanem dnevnem redu je sodr. Bresaz pozval navzoče na delovanje in podpiranje novoizvoljenega odbora. Nadalje je poročal o splošnem velikem gibanju stavbinskih delavcev v Avstriji in na Nemškem, ki bo leta 1913., ko se bo bil odločilni boj zoper našim izkoriščevalcem, boj, ki bo moral končati z našo popolno zmago. Zato pa je treba, da se že zdaj stavbinski delavci vseh krajev pripravijo na ta boj z konsolidiranjem organizacij, potom katere samo bo mogoče poraziti kapitalistično internacionalo.

Novoizvoljeni predsednik sodr. Indrigo se zahvaljuje navzočim za izkazano mu zaupanje. Procvitu zidarske organizacije bo posvetil vse svoje moči in dobro voljo. Nadeja se, da bo delovanje novega odbora imelo najpopolnejši vspeh. — Ko so govorili še razni drugi sodrugi, izražajoč želje in nasvete, je končno sodr. Bresaz z lepimi, navduševalnimi besedami zaključil ta važni in krasno vspehi občni zbor.

V svrhu podučevanja naših članov je odbor sklenil prirejati konverzaocijske večere z raznimi socialnimi in političnimi predmeti. Prvi konverzaocijski večer je bil že v četrtek dne 7. t. m. Poročal je sodr. Haramina v hrvatskem jeziku o predmetu »Naše dolžnosti«. Konverzacija je bila živahna ter skozinsko važna in podučljiva. Sodr. Haramina je žel za svoje krasno izvajanje socialističnih idej mnogo aplavzov in pritrdjevanja. Odbor izraža sodr. Haramini svojo hvaležnost za njegovo požrtvovalno in neutrudno sodelovanje. Zidarje pa vabimo, da se teh konverzaocijskih večerov vdeležijo v vedno večjem številu, kar bo le v njihovo korist, ker bodo imeli priliko spoznati svoje dolžnosti pa tudi svoje pravice do lepšega in boljšega življenja.

Izdajatelj Teodor Meisner, Dunaj VII. Halbasse 18.

Odgovorni urednik Josip Petejan v Trstu.

TIPOGRAFIA MODERNA M. SUSMEL & C. - TRIESTE.

DELAVSKE ZADRUGE ZA TRST, ISTRO IN FURLANIJO.

Vpisana zadruga z omejenim poročtvom.

VIII zadružno leto. 5112 članov.

MESEČNI IZKAZ.

Blago prodano članom:

Doba	1910.—1911.	1911.—1912.
Julij . . .	Kron 83,578.77	Kron 85,989.77
August . . .	> 78,953.25	> 83,176.99
September . . .	> 80,491.27	> 93,174.89
Oktober . . .	> 93,785.93	> 99,190.41
November . . .	> 88,512.12	> 98,484.55
December . . .	> 96,725.68	> 109,368.77
Januar . . .	> 87,554.39	> 110,449.27
Februar . . .	> 83,685.07	> 104,572.98
	Kron 693,286.48	Kron 784,407.63

Podpora vdovam in bolnim članom:

V dobi od 1. julija 1911 do 29. februarja 1912 se je razdelilo bolnim članom, vdovam in sirotam 5681.83 kron podpore.

Dividende:

Do 29. februarja 1912 se je izročilo članom na račun dividend od dobe 1910-12 blaga za svoto Kron 7393.24 in pridržalo na račun združnega deleža Kron 6539.28. Skupaj Kron 13,932.52.